

Ung dirigent med världsrykte

Gustavo Dudamel behöver kanske ingen särskild presentation. Trots sina 35 år är han redan en etablerad världsdirigent. I Göteborg hade vi glädjen att ha honom som chefsdirigent för våra symfoniker 2007-2012 och han är musikalisk ledare för Los Angeles philharmonics sedan 2009. Missa inte nyårskonserterna från Wien den 1 januari 2017. Som den yngste dirigent någonsin i nyårskonserternas 75-åriga historia kommer då Gustavo Dudamel att leda Wiens filharmoniska orkester. Dudamel har även en annan viktig verksamhet. Han började sin musikaliska karriär som elev vid El Sistema i sitt hemland Venezuela. El Sistema grundades 1975 av ekonomen och dirigenten José Antonio Abreu, med syftet att ge alternativ till livet på gatan med dess kriminalitet och våld. Maestro Abreu hade det långa perspektivet från dag ett: "Om fyrtio år kommer vi att vara en rörelse, som hjälper barn och arbetar med musiken som verktyg

för social förändring och en positiv samhällsutveckling över hela världen", så han 1975, och samlade elva barn i ett garage och började musicera.

I dag deltar 600 000 barn från i första hand fattiga förhållanden i El Sistema. Det landsomfattande systemet omfattar numera flera hundra ungdomsorkestrar och körer med tillhörande utbildningsprogram. Systemet är statligt finansierat. El Sistema sprider sig nu snabbt över världen, så även i vårt land. På sex år har byggts upp en innovativ rörelse i Sverige som hålls samman av Stiftelsen El Sistema. 7 000 barn och unga med 35 000 familjemedlemmar i 27 kommuners kulturskolor på 34 platser har genom El Sistema hittat in till det svenska kulturlivet och samhället. Gustavo Dudamel har sagt att "musiken räddade livet på mig och den har räddat livet på tusentals barn i riskzonen i Venezuela ... liksom mat, hälsovård och utbildning måste musik vara varje barns rättighet." Efter

att ha inhämtat Gustavos personliga tillåtelse, publicerar SuzukiNytt i detta och nästa nummer ett tal som han höll den 22 september 2016 i Washington DC till mottagarna av 2015 års "National medal of Arts and national humanities medal". Filosofin hos dr Suzuki och José Antonio Abreu har samma grundläggande tema: musiken som medel och människan som mål. En produkt av El Sistema är Simón Bolívar orchestra, som gett konserter runt om i världen. Sedan 1999 är Gustavo Dudamel dess ledare.

Här kommer första delen av Gustavo Dudamels tal den 22 september 2016 i Washington DC till mottagarna av de amerikanska utmärkelserna "National medal of arts" samt "National humanities medal".

I nästa nummer av SuzukiNytt kommer del 2 (översättning: Sven Sjögren).

System för att överbrygga klyftor

Musik är mitt språk. På detta språk kan jag dirigera en opera eller en symfoni utantill...eller det är i vart fall vad man påstår. Men i kväll står jag inte inför min orkester, så jag hoppas att ni kära publik kan förlåta att jag läser innantill. Jag anser att det första ord man bör lära sig i alla språk är "tack". Så jag vill börja med att tacka er för denna stora ära. Jag känner mig både blyg och tacksam att denna kväll vara omgärdad av en så speciell grupp skapare, artister, humanister och ärade gäster. Men jag vill inte bara tacka i mitt namn. Jag vill även tacka för tillfället att i kväll till er göra mig till tolk för de miljontals latinamerikaner som gjort USA till sitt hem. Jag vill gärna dela med mig en anekdot – enkel, men för mig väldigt symbolisk.

Innan jag började dirigera Los Angeles Philharmonic Orchestra startade jag en ungdomsorkester vid namn YOLA, Youth Orchestra of Los Angeles. En av de första Yolagrupperna fanns i South Central Los Angeles, ett av de mest problemfyllda delarna av staden. Det var där jag

mötte en tolvårig pojke som hette Adam. Adam bodde med sin mor Tracy i ett mycket farligt område. Vid provspelningen till orkestern kom Adam tillsammans med sin mor, som berättade att Adams stora dröm var att bli slagverkare i Los Angeles philharmonics. Adam och jag kom från mycket olika platser, men vi hade något gemensamt: vi delade samma dröm. Adams – och YOLA's – första konsert gavs några månader senare. Det var en gratiskonsert på ett ställe som kanske en del av er känner till – Hollywood Bowl. John Williams, Quincy Jones och 18 000 åskådare fanns i publiken. Samtidigt var det min första konsert som Los Angeles philharmonics musikaliske ledare, så jag var lika skräckslagen som Adam. Ni måste förstå att det inte är så lätt att stå på samma scen som en gång Leonard Bernstein, Van Cliburn, Jimmi Henrix, Frank Sinatra, Ella Fitzgerald och Louis Armstrong stått på... även om ju Adam inte hade en aning om vilka dessa legendarer var. För de flesta i publiken var besöket på Hollywood Bowl bara ännu en av många saker denna dag. De 18

kilometer som Adam hade rest från hemmet, måste ha varit den viktigaste resan i livet. Enkelt uttryckt: Pojken som den eftermiddagen lämnade South Central var inte samma person när han återkom hem igen. Vår Odysseus, vår lille hjälte, hade tagit med sig sina trumpinnar ut på en resa – enkel biljett – mot hoppets land. I kväll är denna vackra hall full av medkännande människor som vet vad jag menar när jag säger att den blyge pojke jag mötte några månader tidigare, inte var samme pojke som den här kvällen spelade med intensitet, skapande sitt eget liv med varje slag, rörande vid dessa 18 000 människors hjärtan, inkluderande MITT.

Fortsättningen av talet läser du i nästa nummer av SuzukiNytt...